

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การจัดตั้งคณะกรรมการอิสลามประจำจังหวัดสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ คือ ปัตตานี นราธิวาส และยะลา เริ่มก่อตั้งครั้งแรกอย่างไม่เป็นทางการเมื่อปี พ.ศ. 2484 หลังจากนั้นอีก สี่ปี คือเมื่อวันที่ 3 เดือนพฤษภาคม พ.ศ. 2488 ในสมัย นายควง อภัยวงศ์ ดำรงตำแหน่ง นายกรัฐมนตรี ได้ตรากฎหมายพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการศาสนูปถัมภ์ฝ่ายอิสลาม พุทธศักราช 2488 กล่าวถึงเกี่ยวกับคณะกรรมการอิสลามประจำจังหวัดในมาตรา 7 จังหวัดใดมีประชาชนผู้นับถือศาสนาอิสลามจำนวนพอสมควร กระทรวงมหาดไทยอาจจัดให้มีคณะกรรมการอิสลามประจำจังหวัด มีหน้าที่ให้คำปรึกษาหารือแก่คณะกรรมการจังหวัด ในกิจการที่เกี่ยวข้องแก่ศาสนาอิสลามในจังหวัดนั้น คณะกรรมการอิสลามประจำจังหวัดประกอบด้วยประธานกรรมการและกรรมการ ซึ่งเป็นอิสลามศาสนิก มีจำนวนไม่ต่ำกว่าห้ารายแต่งตั้งและถอดถอนโดยกระทรวงมหาดไทย จังหวัดใดที่ไม่มีคณะกรรมการอิสลามประจำจังหวัดให้คณะกรรมการกลางอิสลามแห่งประเทศไทยทำหน้าที่คณะกรรมการอิสลามประจำจังหวัดนั้นๆ และในมาตรา 8 คณะกรรมการอิสลามประจำจังหวัดอาจจัดให้มีคณะกรรมการอิสลามประจำสุเหร่า (มัสยิด) ด้วยความเห็นชอบของคณะกรรมการจังหวัดโดยให้อิหม่ามเป็นประธาน หลังจากนั้นเมื่อวันที่ 25 สิงหาคม พ.ศ. 2490 ในสมัย พลเรือตรี ถิรารังนาวาสวัสดิ์ นายกรัฐมนตรี ได้ตราพระราชบัญญัติมัสยิดอิสลาม พ.ศ. 2490 กล่าวถึงเกี่ยวกับคณะกรรมการอิสลามประจำจังหวัดในมาตรา 8 ให้คณะกรรมการอิสลามประจำจังหวัดเป็นผู้แต่งตั้งและถอดถอนกรรมการมัสยิด (อ้างถึงใน นูรุดดีน สารีมิง และพิเชษฐ เป็ยร์กลิ่น, 2542)

ต่อมาในปี พ.ศ. 2540 รัฐบาลได้ตราพระราชบัญญัติการบริหารองค์กรศาสนาอิสลาม พุทธศักราช 2540 และได้กำหนดเกี่ยวกับคณะกรรมการอิสลามประจำจังหวัดในหมวด 4 มาตรา 23 จังหวัดใดมีราษฎรนับถือศาสนาอิสลามและมีมัสยิดตามมาตรา 13 ไม่น้อยกว่าสามมัสยิด ให้คณะกรรมการกลางอิสลามแห่งประเทศไทยประกาศให้จังหวัดนั้นมีคณะกรรมการอิสลาม

ประจำจังหวัดคณะหนึ่งประกอบด้วยกรรมการมีจำนวนไม่น้อยกว่าเก้าคนแต่ไม่เกินสามสิบคน การคัดเลือกกรรมการอิสลามประจำจังหวัดให้กระทรวงมหาดไทยดำเนินการให้อิหม่ามประจำมัสยิดในจังหวัดนั้นเป็นผู้คัดเลือก ทั้งนี้ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวงให้คณะกรรมการเลือกกรรมการด้วยกันเป็นประธานกรรมการ รองประธานกรรมการ เลขานุการและตำแหน่งอื่นตามความจำเป็น ให้กระทรวงมหาดไทยประกาศรายชื่อผู้ได้รับการคัดเลือกเป็นประธานกรรมการ รองประธานกรรมการ เลขานุการ และกรรมการอิสลามประจำจังหวัดในราชกิจจานุเบกษา (อ้างถึงใน คณะกรรมการกลางอิสลามแห่งประเทศไทย, 2542)

น้อมนำยุทธศาสตร์พระราชทาน “เข้าใจ เข้าถึง พัฒนา” “ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” และหลักรัฐประศาสน์นโยบาย ของรัชกาลที่ 6 ซึ่งวางไว้สำหรับปฏิบัติราชการ การพัฒนาตามแผนยุทธศาสตร์จังหวัดชายแดนภาคใต้ประกอบด้วย 7 ประเด็นยุทธศาสตร์ ดังนี้ 1) การสร้างพื้นที่สันติสุขที่ยั่งยืนด้วยพลังชุมชน หมู่บ้าน 2) การลดความเหลื่อมล้ำทางสังคม และเพิ่มโอกาสการเข้าถึงบริการของรัฐ 3) การส่งเสริมการศึกษา ศาสนา ภาษา ศิลปะ พหุวัฒนธรรม ประวัติศาสตร์ และภูมิปัญญาท้องถิ่น 4) การเสริมสร้างความเชื่อมั่นทางการค้า การลงทุน และเพิ่มประสิทธิภาพในการพัฒนาเศรษฐกิจ 5) การพัฒนาสังคม คุณภาพชีวิต ทรัพยากรธรรมชาติ เพื่อการพึ่งตนเองที่ยั่งยืน 6) การเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารของรัฐ การบริการประชาชน และการคุ้มครองสิทธิเสรีภาพประชาชนที่สอดคล้องกับบริบทของพื้นที่ และเป็นสากล 7) การเสริมสร้างความเข้าใจ และความร่วมมือทั้งในประเทศและต่างประเทศ (ยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนาจังหวัดชายแดนภาคใต้, 2560 – 2562)

บริบทของพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้มีจุดแข็ง คือ มีองค์กรทางศาสนาอิสลามที่ได้รับความเชื่อถือของประชาชนที่นับถือศาสนาอิสลามและศาสนาอื่น ด้วยองค์กรหรือสำนักงานคณะกรรมการอิสลามมีหน้าที่เกี่ยวกับกิจกรรมศาสนาอิสลามและเป็นที่ปรึกษาให้แก่ส่วนราชการ แต่ไม่มีอำนาจบังคับสั่งปรัษาให้เป็นไปตามกฎหมายและระเบียบข้อบังคับที่มีอยู่จึงก่อให้เกิดปัญหามากมายในการขับเคลื่อนองค์กรหรือการบริหารงานขององค์กรเพื่อสร้างประสิทธิภาพและประสิทธิผลขององค์กร ในการบริหารงานของสำนักงานคณะกรรมการอิสลามประจำจังหวัดในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้และแต่ละจังหวัดมีความแตกต่างกันในเชิงเทคนิคเท่านั้น ในบริบทความเป็นจริงถือได้ว่าไม่มีความแตกต่างมีแต่ข้อปลีกย่อยในด้านการจัดการทางเทคนิคเชิงบริหาร

สื่อเทคโนโลยีสารสนเทศเท่านั้น จากปัญหาดังกล่าวผู้ศึกษาจึงขอมุ่งศึกษาการพัฒนากลยุทธ์การบริหารงานเครือข่ายของสำนักงานคณะกรรมการอิสลามประจำจังหวัดชายแดนภาคใต้ในทศวรรษหน้า (พ.ศ.2561-2570) ด้านการบริหารงานทั่วไป ในการดำเนินการบริหารใดๆ ก็ตามต้องอาศัยหลายๆปัจจัยประกอบกัน เพื่อก่อให้เกิดกิจกรรมในการพัฒนากลยุทธ์การบริหารงาน ซึ่งปัจจัยพื้นฐานในกรอบอำนาจหน้าที่ของสำนักงานคณะกรรมการอิสลามประจำจังหวัด และเพื่อเป็นกรอบแนวคิดตามขอบข่ายงานของสำนักงานคณะกรรมการอิสลามประจำจังหวัดในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ เพื่อเป็นข้อมูลสำคัญต่อการกำหนดกลยุทธ์การบริหารงานเครือข่ายของสำนักงานคณะกรรมการอิสลามประจำจังหวัดชายแดนภาคใต้ในทศวรรษหน้า (พ.ศ.2561-2570) ให้มีความเหมาะสมกับการเปลี่ยนแปลงของสังคมโลกที่จะเกิดขึ้นในอนาคตต่อไป โดยใช้หลักการบริหาร 4 M คือ 1.การบริหารกำลังคน (Man) คือ จะใช้คนอย่างไรให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลกับงานให้มากที่สุด 2.การบริหารเงิน (Money) คือ จะจัดสรรเงินอย่างไรให้ใช้จ่ายต้นทุนน้อยที่สุดและให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผล 3.การบริหารวัสดุในการดำเนินงาน (Materials) คือ ว่าจะทำอย่างไรให้สิ้นเปลืองน้อยที่สุดหรือเกิดประโยชน์สูงสุด 4.การจัดการ (Management) คือ กระบวนการจัดการบริหารควบคุมเพื่อให้งานทั้งหมดเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลอย่างเต็มที่

สำนักงานคณะกรรมการอิสลามประจำจังหวัดเป็นศูนย์รวมที่เป็นทางการและเป็นศูนย์บริหารองค์กรศาสนาที่จัดตั้งขึ้นภายใต้กฎหมายมีสถานะเป็นองค์กรนิติบุคคลตามพระราชบัญญัติการบริหารองค์กรศาสนาอิสลาม พ.ศ. 2540 โดยมีหน้าที่เป็นที่ปรึกษาและเสนอความเห็นเกี่ยวกับศาสนาอิสลามต่อผู้ว่าราชการจังหวัด กำกับดูแลและตรวจตราการปฏิบัติงานของคณะกรรมการอิสลามประจำมัสยิดในจังหวัดและจังหวัดอื่นตามที่คณะกรรมการกลางอิสลามแห่งประเทศไทยมอบหมาย ประนีประนอมหรือชี้ขาดคำร้องทุกข์ของสัปบุรุษประจำมัสยิดซึ่งเห็นว่าไม่ได้รับความเป็นธรรมจากคณะกรรมการอิสลามประจำมัสยิด กำกับดูแลการคัดเลือกกรรมการอิสลามประจำมัสยิดให้เป็นไปโดยเรียบร้อย พิจารณาแต่งตั้งและถอดถอนกรรมการอิสลามประจำมัสยิด สอบสวนพิจารณาให้กรรมการอิสลามประจำมัสยิดพ้นจากตำแหน่งตามมาตรา 40 (4) สั่งให้กรรมการอิสลามประจำมัสยิดพักหน้าที่ระหว่างถูกสอบสวน พิจารณาเกี่ยวกับการจัดตั้ง การย้าย การรวม และการเลิกมัสยิด แต่งตั้งผู้รักษาการแทนในตำแหน่ง อิหม่าม คอเต็บ และบิหลัน เมื่อตำแหน่งดังกล่าวว่างลง ออกหนังสือรับรองการสมรสและการหย่าตามบัญญัติแห่งศาสนาอิสลาม ประนีประนอมข้อพิพาทเกี่ยวกับเรื่องครอบครัวและมรดกตามบัญญัติแห่งศาสนาอิสลาม

เมื่อได้รับการร้องขอ จัดทำทะเบียนทรัพย์สิน เอกสารและบัญชีรายรับ รายจ่าย ของสำนักงานคณะกรรมการอิสลามประจำจังหวัดให้ถูกต้องครบถ้วนเป็นปัจจุบัน และรายงานผลการดำเนินงานฐานะการเงินและทรัพย์สินให้คณะกรรมการกลางอิสลามแห่งประเทศไทยทราบปีละหนึ่งครั้ง ภายในเดือนมีนาคมของทุกปี ออกประกาศและให้คำรับรองเกี่ยวกับกิจการศาสนาอิสลามในจังหวัด (พระราชบัญญัติการบริหารองค์กรศาสนาอิสลาม พ.ศ. 2540) ทั้งหมดที่กล่าวมานั้นถูกกำหนดไว้ในกฎหมายที่เป็นหน้าที่ของคณะกรรมการอิสลามประจำจังหวัดทุกจังหวัดทุกจังหวัดที่มีสำนักงานคณะกรรมการอิสลามประจำจังหวัดทุกจังหวัดตั้งอยู่ แต่โดยสภาพความเป็นจริงแล้วไม่มีอำนาจบังคับสำปฤษฎให้เป็นไปตามกฎหมายและระเบียบข้อบังคับที่มีอยู่หรือข้อกำหนดที่ให้อำนาจบังคับหรือกำหนดคบทลงโทษ จึงก่อให้เกิดปัญหาตามมาในระบบบริหารจัดการสำนักงานคณะกรรมการอิสลามประจำจังหวัดทุกจังหวัด

ในการบริหารจัดการสำนักงานคณะกรรมการอิสลามประจำจังหวัดในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้โดยสภาพทั่วไปแล้วมีปัญหาการบริหารจัดการที่ยังขาดการวางแผนที่เป็นระบบที่จำเป็นต่อการบริหารองค์กร เช่น ปัญหาการจัดเก็บข้อมูลเอกสารต่างๆ การวางแผนงบประมาณการบริหารบุคคล เป็นต้น

จากปัญหาดังกล่าวผู้ศึกษาวิจัยจึงเห็นความสำคัญของปัญหาการบริหารงานสำนักงานคณะกรรมการอิสลามประจำจังหวัดในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ เพื่อการแก้ปัญหาการบริหารงานจึงอยากจะหากกลยุทธ์การบริหารงานเครือข่ายของสำนักงานคณะกรรมการอิสลามประจำจังหวัดชายแดนภาคใต้ในทศวรรษหน้า (พ.ศ.2561-2570) เพื่อสอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของสังคมโลกและประชาคมอาเซียนที่จะมีการเปิดเสรีทางการค้าและการลงทุนที่อาจมีการย้ายถิ่นฐานของประชากรมุสลิมและจะต้องมีการใช้กลไกการบริหารงานสำนักงานคณะกรรมการอิสลามประจำจังหวัดชายแดนภาคใต้ที่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลและจังหวัดชายแดนภาคใต้ที่ซึ่งจะเป็นด่านประตูอาเซียนเข้าสู่ประเทศไทยที่ซึ่งประชากรมุสลิมจากกลุ่มประเทศอาเซียนจะเข้ามายังประเทศไทยโดยมีวัตถุประสงค์ที่แตกต่างกันไปซึ่งบางคนอาจมาเพื่อภารกิจทำพิธีสมรสหรือการประกอบอาชีพการค้า ซึ่งบุคคลเหล่านี้จำเป็นจะต้องใช้สื่อเอกสารต่างๆ ที่เกี่ยวกับความเป็นบุคคลที่นับถือศาสนาอิสลามนั้นหมายความว่าความถึงหน้าที่ความรับผิดชอบของสำนักงานคณะกรรมการอิสลามประจำจังหวัดชายแดนภาคใต้คือองค์กรที่เกี่ยวกับการบริหารกิจการศาสนาอิสลาม

1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารงานเครือข่ายของสำนักงานคณะกรรมการอิสลามประจำจังหวัดชายแดนภาคใต้

2. เพื่อพัฒนากลยุทธ์การบริหารงานเครือข่ายของสำนักงานคณะกรรมการอิสลามประจำจังหวัดชายแดนภาคใต้ในทศวรรษหน้า (พ.ศ.2561-2570)

1.3 ขอบเขตการวิจัย

คณะกรรมการอิสลามประจำจังหวัดชายแดนภาคใต้ในทศวรรษหน้า และผู้วิจัยได้รวบรวมข้อมูลเพื่อเป็นกรอบแนวคิดตามขอบข่ายงานของสำนักงานคณะกรรมการอิสลามประจำจังหวัดชายแดนภาคใต้ ในมิติการบริหารงานทั่วไปโดยใช้หลักการบริหาร 4 M คือ การบริหารกำลังคน (Man) จะใช้คนอย่างไรให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลกับงานให้มากที่สุด การบริหารเงิน (Money) จะจัดสรรเงินอย่างไรให้ใช้จ่ายต้นทุนน้อยที่สุดและให้เกิดประสิทธิภาพ และประสิทธิผล การบริหารวัสดุในการดำเนินงาน (Materials)ว่าจะทำอย่างไรให้สิ้นเปลืองน้อยที่สุดหรือเกิดประโยชน์สูงสุด การจัดการ (Management) คือกระบวนการจัดการบริหารควบคุมเพื่อให้งานทั้งหมดเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และเกิดประสิทธิผลอย่างเต็มที่เพื่อเป็นข้อมูลสำคัญต่อการกำหนดกลยุทธ์การบริหารงานเครือข่ายของสำนักงานคณะกรรมการอิสลามประจำจังหวัดชายแดนภาคใต้ในทศวรรษหน้า (พ.ศ.2561-2570) ให้มีความเหมาะสมกับการเปลี่ยนแปลงของสังคมโลกที่จะเกิดขึ้นในอนาคตต่อไป

1.ขอบเขตด้านประชากร และกลุ่มตัวอย่าง

การศึกษาวิจัยกลยุทธ์การบริหารงานเครือข่ายของสำนักงานคณะกรรมการอิสลามประจำจังหวัดชายแดนภาคใต้ในทศวรรษหน้า (พ.ศ.2561-2570) นั้นสามารถจำแนกกลุ่มประชากรในการศึกษาดังนี้

กลุ่มตัวอย่าง ที่ใช้ในการวิจัยแบบสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interviewing) ได้แก่ คณะกรรมการอิสลามประจำจังหวัด คณะกรรมการกลางอิสลามแห่งประเทศไทยที่เป็นผู้แทนจากคณะกรรมการอิสลามประจำจังหวัด ประธานชมรมอิมามประจำจังหวัดในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ และนักวิชาการที่เป็นอาจารย์มหาวิทยาลัยที่มีความเชี่ยวชาญการบริหารองค์กร จำนวน 24 คน ดังนี้

การศึกษาวิจัยกลยุทธ์การบริหารงานเครือข่ายของสำนักงานคณะกรรมการอิสลามประจำจังหวัดชายแดนภาคใต้ในทศวรรษหน้า (พ.ศ.2561-2570) นั้นสามารถจำแนกกลุ่มประชากรในการศึกษาโดยเลือกสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interviewing) ดังนี้

กลุ่มประชากร	นราธิวาส	ปัตตานี	ยะลา	รวม
คณะกรรมการอิสลามประจำจังหวัด	5	5	5	15
คณะกรรมการกลางอิสลามแห่งประเทศไทย	1	1	1	3
ประธานชมรมอิหม่ามประจำจังหวัด	1	1	1	3
นักวิชาการ/อาจารย์มหาวิทยาลัยที่มีความเชี่ยวชาญการบริหารองค์กร	1	1	1	3
รวม	8	8	8	24

2. ขอบเขตการวิจัยด้านเนื้อหา

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยมุ่งศึกษากลยุทธ์การบริหารงานเครือข่ายของสำนักงานคณะกรรมการอิสลามประจำจังหวัดในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ในทศวรรษหน้า (พ.ศ.2561-2570) คือ สำนักงานคณะกรรมการอิสลามประจำจังหวัดนราธิวาส จังหวัดปัตตานี และจังหวัดยะลา โดยผู้ศึกษาวิจัยจะศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารงานเครือข่ายของสำนักงานคณะกรรมการอิสลามประจำจังหวัดชายแดนภาคใต้ และเพื่อพัฒนากลยุทธ์การบริหารงานเครือข่ายของสำนักงานคณะกรรมการอิสลามประจำจังหวัดชายแดนภาคใต้ในทศวรรษหน้า (พ.ศ.2561-2570)

3. ขอบเขตด้านพื้นที่

การศึกษาวิจัยครั้งนี้มีขอบเขตการศึกษากลยุทธ์การบริหารงานเครือข่ายของสำนักงานคณะกรรมการอิสลามประจำจังหวัดชายแดนภาคใต้ในทศวรรษหน้า (พ.ศ.2561-2570) ได้แก่ จังหวัดนราธิวาส จังหวัดปัตตานี และจังหวัดยะลา

1.4 ระยะเวลาการวิจัย

การศึกษาวิจัยกลยุทธ์การบริหารงานเครือข่ายของสำนักงานคณะกรรมการอิสลามประจำจังหวัดชายแดนภาคใต้ในทศวรรษหน้า (พ.ศ.2561-2570) จะดำเนินการวิจัยและสัมภาษณ์ระหว่างเดือนมีนาคม 2560 ถึง เดือนพฤษภาคม 2561

1.5 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทำให้ทราบสภาพและปัญหาการบริหารงานของสำนักงานคณะกรรมการอิสลามประจำจังหวัดชายแดนภาคใต้
2. ได้กลยุทธ์การบริหารงานเครือข่ายของสำนักงานคณะกรรมการอิสลามประจำจังหวัดชายแดนภาคใต้ในทศวรรษหน้า (พ.ศ.2561-2570)

1.6 นิยามศัพท์

การศึกษาวิจัยเรื่องกลยุทธ์การบริหารงานเครือข่ายของสำนักงานคณะกรรมการอิสลามประจำจังหวัดชายแดนภาคใต้ในทศวรรษหน้า (พ.ศ.2561-2570) มีคำศัพท์ที่สำคัญที่จะต้องนิยามความหมายไว้เฉพาะในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ดังนี้

กลยุทธ์การบริหารงาน หมายถึง แนวทางการบริหารจัดการสำนักงานที่จะนำไปสู่การบรรลุจุดหมายในการบริหารงานกิจกรรมงานต่างๆ ที่เกี่ยวกับสำนักงานคณะกรรมการอิสลามประจำจังหวัดในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ ได้แก่ จังหวัดนราธิวาส จังหวัดปัตตานี และจังหวัดยะลา

สำนักงานคณะกรรมการอิสลามประจำจังหวัด หมายถึง หน่วยบริหารงานขององค์กรศาสนาอิสลามประจำจังหวัดชายแดนภาคใต้ ได้แก่ จังหวัดนราธิวาส จังหวัดปัตตานี และจังหวัดยะลา

จังหวัดชายแดนภาคใต้ หมายถึง จังหวัดนราธิวาส จังหวัดปัตตานี และจังหวัดยะลา

คณะกรรมการอิสลามประจำจังหวัด หมายถึง คณะบริหารสำนักงานคณะกรรมการอิสลามประจำจังหวัดนราธิวาส จังหวัดปัตตานี และจังหวัดยะลา

คณะกรรมการกลางอิสลามแห่งประเทศไทย หมายถึง กรรมการที่เป็นผู้แทน
คณะกรรมการอิสลามประจำจังหวัดนครราชสีมา จังหวัดปัตตานี และจังหวัดยะลา

ประธานชมรมอิหม่าม หมายถึง หัวหน้ากรรมการชมรมอิหม่ามประจำจังหวัด
ได้แก่ จังหวัดนครราชสีมา จังหวัดปัตตานี และจังหวัดยะลา

นักวิชาการ หมายถึง อาจารย์ที่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการบริหารองค์กรมี
ความเชี่ยวชาญด้านศาสนาอิสลามและปฏิบัติหน้าที่ในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนภาคใต้ที่สังกัดใน
มหาวิทยาลัยนราธิวาสราชนครินทร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ และมหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา

ทศวรรษหน้า หมายถึง ช่วงระหว่างปี พ.ศ. 2561-2570

สัปรุชผู้ทรงคุณวุฒิ หมายถึง ผู้นับถือศาสนาอิสลามที่มีความรู้และประสบการณ์
ด้านการบริหารงานองค์กรในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ เช่น อิหม่ามประจำมัสยิด กรรมการ
อิสลามประจำมัสยิด อดีตคณะกรรมการอิสลามประจำจังหวัด อดีตคณะกรรมการกลางอิสลามแห่ง
ประเทศไทย เป็นต้น

Prince of Songkla University
Pattani Campus